

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 14. ANULU XVII.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Dominica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foici pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 16/28 Februaru 1869.

Bud'a, 24 Fauru 1869.

Onorat'a redactiune a „Telegrafului Romanu“ e rugata a primi urmasoriulu respunsu indreptatu catra redactiunea „Federatiunei“:

„Dle Redactoru alu „Federatiunei!“

In nr. 6 alu „Federatiunei“ a. c. ai primitu reflexiunile mele la nouele invective asupra mea din ans'a unei corespondentie din Fagarasiu in nr. 185 a. tr. a jurnalului d-tale. —

Cu acele reflexiuni demintindu eu impartasirile acelei corespondentie, si desaprobandu program'a passivitatii si a politice personale reprezentate in jurnalulu d-tale, — amu facutu catra acest'a unu apelu, ca aru fi bine si tempu sa mai inceteze cu acele insulte personale, si sa deschida o discussiune mai obiectiva asupra diferentieloru de opiniune in caus'a nationale. —

Gresit'amu eu, carele la atacurile jurnalului d-tale continuate de atat'a tempu asupra mea, si a consociloru mei, amu tacutu numai ca sa nu dau ansa la polemia intr'unu tempu, candu aveamu mai mare lipsa de cointelegere? — Si trecut'amu eu marginile cuviintiei, cu acele reflexiuni, ce le-amu indreptatu numai in contra programei passivitatii si a insulteloru personali din jurnalulu d-tale, iera nici decum in contra persoanei d-tale, — fost'au ele dica — astfelu de atacuri, cari sa provoe dreptu respunsu din partea d-tale atari insinuatiuni in contra mea, cari — lasu ca suntu lipsite de totu adeverulu — nici nu stau in vre-o legatura cu obiectulu discussiunei? — lasu sa judece opiniunea publica! — Eu insa din sirulu celu langu alu insinuatiuniloru d-tale m'amu convinsu din nou, ca jurnalulu d-tale are cu multu mai mare inclinatie catra politic'a personale, decatu sa ne putem servi de elu in desbateri obiective. —

Candu ti-amu anuntiatu, ca provocatu fiindu din nou, voiu lua lupt'a, si o voiu purta pana in fine, amu presupusu o desbateri plausibile, si restrisusa intre marginile convenientiei, iera nu o diverssiune in directiunea, ce ai luat, pre care eu o amu condamnat'o a priori.

Din Pasquilulu, cu care mai intempinat, se vede lamuritu, ca d-ta n'ai lucratu fatia cu mine din obiectulu diferentieloru de opiniune, ci din urgia personale cu multu mai vechia, a carei renouire aru fi neexplicabile, deca nu o ai fi vedit'o de o simpla manevra electorale, si totu deodata si de o preservativa in contra imaginatelor — cum dici — „pressiuni mai inalte“. —

In atare preocupare ai uitatu cu totulu de simtiulu moderatiunei, si de dreptulu unei juste competintie, ce l'ai pretinsu pentru jurnalulu d-tale, candu l'ai radicitu la inaltimea unui tribunalu alu opiniunei publice. —

Sub astfelu de auspicii, ce discussiune ulterioare mai pote ave locu intre mine si d-ta?

Sa iesu si eu cu unu Pasquilu in contra dtale, cum ai facutu d-ta? Ast'a pote aru fi celu mai lesne lucru! — dara atare procedere cu totulu ne compatibilu cu decorulu discussiunei jurnalistice — aru fi totu deodata si demna de ocar'a publica. —

Destulu de tristu lucru! ca vedemu atari exemple deplorabile in o parte a jurnalistice romane; destulu de tristu! ca libertatea de opiniune prin atari mijloce funeste este constrinsa — cum ai pretinsu — „de a se subtrage dela discussiunea jurnalistica“. —

Standu asi lu crulu, preferu de a renuncia la ori-ce discussiune ulterioare pre terenulu si in directiunea, ce ai luat. —

Cu acesta declaratiune incheiandu aru trebui, sa dici remasu bunu jurnalulu d-tale pentru totu-deun'a, — deca reputatiunea, cu care snm datoriu positiunei mele sociale, nu m'aru indatori, ca chiaru

in jurnalulu, ce m'a atacatu, sa respingu macaru odata acele insinuatiuni, cu cari mi-a atentatu onorea; pentru ca vedi dlu meu! deca d-ta ai concesu, ca ca functionariu publicu mai multu potu folosi natiunei romane si patriei, apoi trebuie sa-mi concedi si integritatea onorei.

La respingerea acelor insinuatiuni, lipsite fiindu ele de ori-ce dovoda, n'aru trebui alt'a decatu sa le reindrumedu cu tota indignatiunea, dara fiindu ca ele involvu totu deodata si simburele nimicirei de sine, mi va fi usioru — pre langa tota rezerv'a strictei mele defensive — sa le desgolescu totu deodata si in deplin'a loru imbecilitate. —

Dici dlu meu! ca amu fostu tribunulu la 1848.

Ce are tribunalulu meu de atunci cu situatiunea presente? nu te pricepu; de si-ti pricepu bine intentiunea.

Deca d-ta sub acelu tribunalu intielegi o activitate in genere a barbatiloru romani, apoi da! Dlu meu! amu fostu tribunulu la 1848, amu fostu tribunulu dupa aceea in totu felulu de functiuni publice, amu fostu tribunulu in tote adunariile nationale, bisericesci si literarie, amu fostu tribunulu la tote dietele, amu fostu tribunulu activu putindenea, unde au cerutu interesele nationale, — pentru ca program'a mea a fostu si este activitate. — Cu atare nume de tribunulu sum falsu dlu meu! —

Iera deca d-ta intielegi sub numele de tribunulu numai unu conducatoriu de glote din 1848, apoi trebuie sa scii, ca eu in 1848 amu fostu numai unu simplu „burocratu“ in Fagarasiu, care n'a mirositu ierb'a de pusca, si care deca a esitu si elu vre-odata ca gardistu la vre-o parada, nu si pote retribui numele de atare tribunulu, cum vrei astadi sa pricepi. Aru trebui sa comprobezi vre-o fapta de atare eroismu! — De altele astadi vedemu tribuni si honvedu dandu man'a unii cu altii, unii in castrele guvernamentale, altii in cele opozitionale, ba pote chiaru si in acelor'a de politic'a passivitatii. — Deci numele de tribunulu, ce mi-lu ascrii, nu mai pote avea acea insemnata, ce o ai intentionat'o, candu m'ai glorificatu. Ti multiamescu asi! dara pentru bunetatea cu care vrei astadi sa me recomendi, — dara ce nu-mi compete nu primescu. —

D-ta in discussiunea activitatii si passivitatii te-ai impededatu si de decoratiunea mea. —

Ce se atinge de acestu obiectu, — sa-lu lasamu in competintia celui ce are dreptulu de conferire. —

Totu ce e de lipsa sa scii si d-ta, deca n'ai sciutu este numai acea impregiurare, ca eu n'amu rugatu nici odata pre presiedintele dietei dopa cum dici, sa-mi conceda favorea de a subscrie vre-unu actu memorabile, si ca actele memorabile ca si cele nememorabile ale dietei se subscrieau — in testulu magiaru de unu notariu magiaru, celu germanu de unu notariu germanu, celu romanu de unu notariu romanu, si adeca de aceia, cari erau la ordine, si ordinea era pre septamana. — Acum deca subscrierea unui actu memorabile a produsu capabilitatea de o decoratiune, trebui sa o capete si unu notariu magiaru, si unulu sasu, cari au subscriu acelu-a-si actu in limba loru, — totusi eata ca acelu-a nu s'a intemplatu; din contra s'a intemplatu ca cei mai multi au capetatu decoratiuni, cari n'au subscriu atare actu memorabile.

In fine trebuie sa scii dlu meu si aceea, ca decoratiunile acelea s'au conferitu la initiativ'a guvernatorului tieri fara de a competi care-va dupa ele, ca sa-si pota numera intre alte merite si atare

subscriere. — Apoi chiaru sa o fi si numerat'o — pasa-ti ce-va? —

Sa-ti vedemu acum si pasulu diplomaticu, candu m'ai trasu si pre mine pre terenulu acest'a. —

Deca d-ta sub „barbatulu de functiune diplomatica alu Romaniei libere la unu guvernulu amicu, cu care a-si fi avutu o conversare de revelatiuni mai inalte“ intielegi pre acelu barbatu, care mai cesti ani, candu locuiamu in Sabiu, in trecerea sea la locul acreditarei sele (mi se pare Belgradulu serbescu), ori de acolo indereptu, comorandu catu-va tempu in Sabiu, si facandu mai multe visite amicabile, m'a cerceatatu si pre mine nu in otelu, ci in quartirulu meu privatu si in cerculu familiei mele, in care se afla si unu corespondinte poetu alu jurnalului d-tale (tocmai depunea censur'a de advocatu) apoi sum convinsu de onestatea acestor'a, ca voru constata pre deplinu adeverulu, precum ca tota discussiunea nostra s'a invertitu pre langa obiecte obicinuite la primele visite, d. e. de tempu, de caletoria, de activitate si passivitatea ablegatiloru nostri, de caus'a judeiloru in Romania si alte asemenea lucruri, ce erau la ordinea dilei prin jurnale.

Iera deca la finirea visitei petrecandu eu pre acelu barbatu dupa cuviintia pana la usia, m'amu despartitu de elu cu o gluma din parte-mi, ca sa nu faca intrebuintiare diplomatica din politisarea nostra — nu pentru obiectulu discussiunei, ci pentru ca „limbile rele“ pre la noi abusca si de cele mai nevinovate politisari, — apoi ti concedu ca acelu d. diplomatu i s'a pututu pare glumeti'a mea precautela pre paradoxa, dara acum dupa revelatiunile cele nediscrete ale d-tale, sum siguru, ca o va afla celu putienu de justificata, ut figura docet.

Ai insiratu d-ta si alte insinuatiuni mai putienu diplomatie ca aceea, candu ai disu, ca a-si fi denunciatu pre cumnatulu meu (amu noue cumnati); ca amu mesuratu romanismulu meu mai mare ca alu unui amicu; ca amu avutu care-va lupta nu sciu unde la Neue Welt s. a. — La aceste tote, scornituri lipsite de ori-ce dovoda, n'amu alta ce dice, decatu ca le dechiaru simplu de calumnia, — precum e si aceea, ca eu m'amu plansu d-tale pentru perderea postulu meu. — Deca m'amu plansu vre-o data coi-va, m'amu plansu pentru perderi de posturi in genere, si pentru acele insinuatiuni, ce tenteza la subminarea si a pucniloru functionariu romani, ce mai suntu. —

Tote aceste denuncii ale d-tale — ori si catu le-ai maestritu — nu-ti spriginescu de locu insinuatiunea principale, ca cei 7-8 insi dela senatulu imperiale, si cei dela dieta pestana te-au denunciatu in procesele d-tale de presa.

Nu mai atata insemnata dai d-ta jurnaluloru d-tale, ca sa credi ca leau cetitu numai cei 7-8? ai scrisu d-ta numai pentru acest'a? si numai atat'a valore dai curagului d-tale, ca sa te vaieti asupra denunciantiloru? Deca e asi, apoi ti damu si noi sfatulu, ca sa premergi cu exemplulu intorcerei frontariulu dela zidurile d-tale catra curte! — D-ta scii bine (cum naiba sa nu scii ca fostu translatoru la locolientia) ca tote regimel au buroiele sele de presa, unde se traducu si se cetescu toti articuli politici de ori-ce limba si colore. Au ai presupusu d-ta numai atat'a „diplomatie“ dela barbatii „din regiunile mai inalte“ (seu din cele de pre langa acestea), cu cari te laudi ca stai in „corelatiuni mai de aproape“ — ca sa nu-ti faca macaru atat'a complimentu, ca nu dela ei, ci iec'asi siliti de reclame si denuncii din cote

si dincolo se vedu indemnati a porcede dupa rigorea oficiului lor? — Séu te-ai crediutu in putetionea aceluor soiu de jurnalisti, căror'a ministrolu francesu Villéle sub Carolu alu X le dete indemnitate sa faca cea mai extrema opozitiune si sa injurieze in drépt'a si in stâng'a ce le vine înainte, numai cá sa póta trage din aceea cele mai acomodate consecintie? — Eu te tienu pro d-ta cu multu mai „independint'e“, decâtu sa-ti potu crede, ca stai „in asiá de aprópe relatiune cu barbatii ce conducu destinele Ungariei“, — dara atát'a vei pricepe si d-ta, ca nuu regimu constitutionale trebuie sa se tienu cu multu mai strinsu de formele constitutionali, decâtu sa se póta subtrage dela iritatiunea parlamentaria provocata prin atare servitiu, precum lu face jurnalulu d-tale „gratuitu si fára l'éfa“. —

Déca n'ai precugetatu tóte acestea, apoi sa fi trasu putienu socotél'a cu neconsecintiele logice, cu cari te-ai adoperatu sa infatisiezi inventiunea denunciarei celoru 7—8 dela senatulu imperiale, si a celoru dela diet'a din Pest'a. —

Cum sa fi pututu denunciai cei 7—8 insi la „atotu puterniculu Reichenstein“ pre stimaverulu redactoru alu unei foi, ce inaltá diplom'a de Octobre si patent'a de Fauru pána la ceriu, si discutá de alegerile directe in Ungari'a spre a ajunge mai curendu la cei 7—8 insi, pre cari i combatea atunci numai pentru ca nu suntu destulu de Reichsrathisti, iéra mai târdú 1865/6 pentru ca nu se tienu strictu de legile urmate cá eflosu naturale alu diplomei si patentei celoru parasite „chiaru de nemlii“ ce le-au creatu? —

Déca d-vóstra cari a-ti postitu numai pentru ca strugurii Reichsrathiani erau pré susu acatiati pentru d-vóstra, credeti acum ca e usioru a dice: **multiamescuti Dómn'e ca nu suntu s'f'eu unulu dintre acesti'a**, — apoi nu perdeti macaru atát'a din vedere, ca eschiamatiunea acést'a se infatisieza cá o lasitate totu asiá de mare, pre cátu e si neconsecintia argumentarei d-tale, ca nu pentru muntii revindecati, pentru cari n'ai curagiulu a dice ca te-au denunciatu cei 7—8, si pentru cari ai avutu necasulu de presa, ci pentru combaterea politicej „Domniiloru nóstre“ celoru 7—8 insi, cari te-au denunciatu pentru acea combatere, pentru cari n'ai fostu trasu la judecata (ci numai la o dojana, de care ti-a venit a ride — cum d'cei —

cu caprariulu de Bud'a) ai fostu incaminatu in procesu de presa. — Atare logica aru fi impenetrabile, déca nu i-ai fi deochiatu tendintia intr'acolo, cá cu o lovitara preste toti cei 7—8 insi, sa turtesci si pre ablegatii granicieriloru cu muntii revindecati. — Dara servitiile si meritele aceluor ablegatii pentru granicieri, si anume a lui Bohatielu din districtulu Naseudului, si de e iertatu a me aminti si pre mine din districtulu Fagorasiului, — despre a căroru urme de activitate incependu dela prim'a loru functiune oficiósa si pána la memorandele loru din diet'a din Pest'a pentru acei granicieri, vorbescu númerosele acte din arhivele districtuali si comunali precum si multele rezultate reali ce le-au fostu cu putintia a le reluptá, — suntu cu multu mai stabile, decâtu cá suspiciónarile d-tale trase cá de peru in logic'a infatisiarei proceseluor d-tale de presa sa póta alterá cátu de putienu simtiulu de recunoscintia a aceluor nobili granicieri, cari au aperatu patri'a si natiunea romána din cei mai vechi tempi si pána la gloriosulu loru periódu de arme graniciere, dara pre cari d-ta astadi i insultezi de . . . (vedi „Feder.“ nr. 9) numai pentru ca nu alegu ablegatii pre placulu „Federatiunei“. —

Sa mai amintimu si numele celoru 7—8 insi dela senatulu imperiale, pre cari i-ai infatisiatu cá denunciati ai muntiloru revindecati si ai proceseluor d-tale de presa? Ba nu! pentru ca acei barbati suntu cu multu mai distinsi, decâtu sa-i tragemu in odiós'a acést'a polemia. — Caracterulu loru e cu multu mai probatu, decâtu sa faca macaru possibile denunciarea ce li-o ascrii — intregitatea onestátiei loru e destula garantia, de a puté constatá, ca necum sa te fi denunciatu la atotu puterniculu Reichenstein, dara ei cei 7—8 cu mine dimpreuna (nu vei denegá intalnirea nóstra in cabinetu de lectura a cancelariei aulice) amu intrecesu cu totii pentru eliberarea d-tale de urmárite procesulu de pres'a de atunci — tocmai asiá, dupa cum si acum la Pest'a noi: Bohatielu, Hoszu, Pap Mateiu si eu in corpore amu umblatu pre la ministrii si la alte persóne de influintia spre a esoperá incetarea procesulu d-vóstra pentru pronunciamentu, — pentru pronunciamentu acél'a dlu meu! pre care l'a-ti intentatu chiaru asup'r'a nóstra a ablegatiloru dela Pest'a.

léta Dlu meu! cá noi cesti vr'o 7—8 dela senatulu imperiale, si cei dela Pest'a, pre cari Dta — intr'adeveru denunciandu-i —, i-ai caracteri-

satu de denunciatóri etc. amu umblatu nu o de denunciarí, ci cu intentiuni nobile, incoronati cu succese si mai nobile. —

As't'a e Dlu meu totu, ce scimu de proceselu Dtale de presa, si altu-ceva nu. Amu ajutatu un de amu potutu, déra de stricatu n'amu stricatu ní menui. —

Daru Dta d'cei: ca scii mai multe, te provocá la persóne nenumite! la corespondintie dela „amici“, la actele de procesele Dtale, ba chiaru si la biografie esite din regiunile denunciatiloru etc.

E bine! Dlu meu! eu nu me precepu sa jocu cu cártile inchise, si n'amu sondatu terenulu nime-nui, — pre alu meu vreu sa'lu cunoscú pre dep'linu, — dá cártile tóte pre facia!

Mai justa dechiaratiune, ce poti astepta dela mine?

Acum sa trecemu si la critic'a Dtale referitóre la conduit'a nóstra din diet'a din Pest'a! — (Va urmá.)

Cav. de Puscariu.

Revista diuaristica.

Cetimu in „N. Fr. Bl.“:

In 18 Februariu se adunara de nou conferintia, pentru dea primí respunsulu Greciei. Membri conferintii se indestulira cu respunsulu, cu aceia adaugere, ca comunicatiunea intre Grecia si Turcia sa se stabileze ipso facto de nou. Marcusulu Lavallette a decisu pána cându va se stea deputatiunea greceáa si turcseáa in Parisu. Insa respunsulu Greciei nu e prea otaritoriu.

Grecii provocati la respunsu se dechiará, ca se voru supune vointiei puteriloru Europei, pentru ca vedu imposibilitatea unei resistintie, 'si retienú insa dreptulu dea ajutorá pre crestini respanditi prin tier'a turcseáa si nu abdice nici odata la dreptulu legitimu, de a-si mari teritoriulu loru incátu va cere trebuintiele politice si geografice ale Greciei.

In intielesulu acést'a suna si proclamatiunea ministeriului Zaimis in Athena; si preste totu dechiaratiunea conferintiei s'a primitu din partea greciloru numai sub conditiuni. —

Ce se tiene de cestiunea belgica, scimu atáta ca votulu camerei belgice, care din cause importante strategice si asigurate linia ferata de a nu atinge pamentulu francesu, a produsu in pres'a francesáa o fortuna fórt'e mare. Regimulu francesu, a

FOISIÓRA.

Destinatiunea si problem'a omului in generalu si a invetiatiunii in specialu!

(din punctu de vedere alu religivnei.)

(Capetu.)

Presupunendu pre Invatiatoriu ca are tóte insusirile, ce se ceru dela unu pedagogu bunu, adeca mai nainte de tóte moralitate, sciintiele recerute pentru de a putea corespunde chiamarei sele precum amu aratatu mai susu, sa-si scie tinea autoritatea inantea eleviloru, sa aiba óre-si care rutina si tactu pedagogicu, se mai cere inca dela elu, pentru de a-si implini chiamarea sea, unu ce, care e neaparatu de lipsa in tóte afacerile sele, adeca zelu si iubire cátra chiamarea sea de educatoriulu alu poporului, fára de care elu e numai o arama sunatóre, care nu are nici unu pretiu internu. Fára iubire nu-si va putea implini misiunea, ca cuvintele lui superficiale fiindu, nu-si voru aflá pamentu roditoriu, ci voru trece pre láng'a preceperea si inim'a eleviloru sei fára a le atinge; chiar elu insusi nevadiendu rezultate favorabile si cadiendu pentru purtarea sea cea rece si nepasatóre in dispretiu atátu alu eleviloru cátu si alu poporului, va desepará si-si va urí vietia in implinirea seu mai bine disu in neimplinirea misiunii sele, si unulu cá a acést'a intru adeveru va si dice: quem dii odere pedagogum fecere.

Unu educatoriulu insa, care va fi plinu de dragoste cátra misiunea sea, aceluia nui va lipsi midulócele de a se face iubitu eleviloru sei, de a-si cástigá prin activitate tóte insusirile, ce se ceru dela unu educatoriulu bunu, si acél'a intru adeveru va vedea si fructele cele mai frumóse ale osteneleloru sele. Zelulu numai si dragostea de a implini misiunea acést'a inalta, póte sa resplatésca invatiatoriu ostenelele sele, care obvinu la delaturarea pe-

deciloru. Si cumca invatiatoriu are intru adeveru sa se lupte cu multe si grele impedimente, aceia trebuie sa o marturisimu noi romanii mai cu séma si mai multu cá tóte cele-lalte natiuni civilisate; ca de-si invetiatoriu se póte numerá între cei mai mari binefacatori ai omenimei, totusi mai cu séma la noi, elu este care primesce din partea poporului, cea mai putiena multiamire, ba de multeori chiar si nemultiamire. Pentru aceea se cere dela invatiatoriu, cá sa fia tare de caracteru, sa nu ia asup'r'a sea misiunea acést'a grea din óresi-care interese materiale, cáci acestea fórt'e a rare ori lu voru indestuli, ci dragostea singura sa fia indemnulu lui, intru implinirea acestei missiuni grele, numai prin zelu adeveratu si prin iubire neintresata va putea sa invinga pedecile, ce i se punu de multe ori tocmai din partea aceluor'a, căror'a le face mai multu bine, si numai o credintia tare in Ddieu si o insusietate adeveratu crestinésca póte sa-lu consoleze intru objectiunile ingrate ce le intempina, si sa-lu tienu in statornicia pre láng'a implinirea missiunii sele.

Pentru ce insa afla Invatiatoriu mai cu séma numai la poporulu románu semtieminte nemultiemitoare nerecunoscátore pentru ostenelele si binefacerele cele enorme cei ofere?

Respunsulu la intrebarea acést'a e aprópe; cáci cându omulu nu e invetiatu, nu e umblatu, cându in elu e inradacinatú slendrianulu stramosiescu, atunci elu nu scie pretiui invetiatur'a si prin urmare nu partinesce nici pre invetiatoriu, si de óre-ce castigarea invetiaturei este impreunata si cu óresi-cari grentáti la a căroru suportare se silesce prin superiorii si binevoitorii sei, atunci elu greutatea acést'a o privesce cá o sarcina odiósa care o pórt'a silitu, si uresce pre toti acéi'a, cari cugeta ca suntu caus'a insarcinári acést'a.

Acést'a judecata neintielépta si periculósa nu o vomu puté radieá si delaturá dela poporulu nóstru, decâtu prin luminarea lui, prin desvoltarea

spiritului si inaintarea lui in cultura de o parte, de alta insa prin iubire si resignatiune din partea invetiatoriu cátra implinirea chiamarei sele. Si intru adeveru elu este unu factoru principalu, dela care póte sa atárne fericirea unui poporu. Pentru aceea educatoriulu e datoriu sa lucre cu tóte puterile pentru de a lumina poporulu si acést'a o va putea face cu succésu déca va cresce tinerimea, ce i se incredintieza pentru educatiune, si ii va dá sub decursulu petrecerei in scóla o desvoltare omnilateralá atátu in privintia spiritului cátu si a corpului, o va intári in moralitate si in religiositate prin mijlocirea credintiei in Christosu Mantuatorulu lumei, si astfelu o va dispune cá sa-si cunósca inea de tempuriu binele si reulu seu, crescendu filu adeverati natiunei si bisericiei, cari apoi petrunsi fiindu de insemnatatea culturai, nu voru mai despretiui sciintia, invetiatur'a si pre invetiatoriu care e petrusu de chiamarea sea, voru recunósce meritulu educatiunii, precum lu recunoseu intru adeveru englesii, germanii, francesii si tóte popórele cele culte.

Acést'a este problem'a si chiamarea invetiatiunii in specialu, cátra acést'a trebuie sa nisúiesce fiesce-care educatoriulu adeveratu, cáci numai stradani'a si activitatea lui voru fi vehicululu, ce-lu va purtá preste valorile vietiei si numai implinirea missiunii sele cu scumpetate, constantia si solidaritatea, va putea dispune, chiaru si pre acéi'a, cari póte la inceputu nu va voi sa recunósca meritele lui, ca totusi se vina la cunoscintia binelui si sa remuneredie virtutea. — Deci o! educatoriiloru, inarmati-ve cu sciintia, pasiti cu bratiu tare si virtuosu in lupt'a vietiei. Arm'a vóstra este cuventulu si esemplulu. Lucrati cu amendóne in agrulu Domnului si pregatiti in fii lui pamentu bunu, inimi primitóre de tóta invetiatur'a si intielep-

N. Pr.

staruita deci din toate puterile ca senatul sau pri-
mésca acestu concludu alu camerei. Anectatu de
Belgiu singuru sa se oferésca a Franca. —

Din Russi'a ne inscintieza Belg., cá prin
staruinita metropolitului de M. de reforma forte
acum spre esaminare unu p. b. logicu. Scopulu e a
momentosu pre terenulu b. logicu. Scopulu e a
micsiora influinta cleru ordinariu, prin ace-
ea, ca de aci inainte episcopii sa nu mai fia
alesi din statulu p. achalu, ci dintre preotii de
miru, restringendu monachii la rugaciuni si la
postu. O conditie de capetenia a proiectului nou
de reforma e ca de aci inainte fiii preotiloru sa
nu mai apu cariera parintiloru, obvenindu prin
acést'a usatiei stricacióse a clerului ereditariu. In
legatur cu acést'a sta desfiintirea seminarielor
ortod. se, cari era cuibulu „levitiloru“ rusesci.

Studiulu teologiei la academi si universitati
publice sa fia singuru datatoriu de mesura in vii-
toriu la pregatirea pentru preotia.

Deslusiri mai detaiate la legea cea noue de inarmare.

Deorece stilisarea legii cei noue de inarmare
in ori ce limba va fi fostu pentru multi nechiera,
credemu a nu fi de prisosu a dá celu putienu pen-
tru casurile cele mai importante ale acestei legi de
inarmare generala óresi-cari deslusiri mai detaiate
dupa Wochbl.

Legea cea noua de inarmare indatoresce prin
art. de lege 40. 1868 pre fie-care cetatianu a mi-
litá, prin urmare o absolutiune prin depunerea u-
nei tacse séu prin inlocuirea unui substitutu numai
are locu.

Indatorirea de a intrá in armata incepe cu
1. Iannariu a anului, in care junele a implinitu 20.
ani (unu anu, mai curendu cá pána acum). In
fiacare anu se chiama la assentare trei clase si
toli cei apti de arme se assenteza dupa numerulu
sortii pre doispredece ani de servitiu:

a) pána la completarea contingentului de trei
ani servitiu la linia, siepte ani reserva si doi ani
la garda (Landwehr)

b) dupa umplerea contingentului cei cu nu-
meri de sorte mai mari pre doispredece ani ser-
vitiu la garda.

Gardistii in anulu celu dintaiu trebuie sa se
eserceze ca recruti 8. septamáni, dupa aceia se
voru chieamá pre fiecare anu numai la unu eser-
citiu de 2-3 septamáni. Remanendu insa din cele
82 batalióne gardisti câte o companie si din cele
32 escadróne totu dela a patruea escadronu unulu,
chiaru si in vreme de pace instare copleta, asiá
va fi totu deuna a patra séu a siese parte din
gardisti schimbându-se periodic in stare activa, si
acést'a se voru licentiá numai pána la casu de tre-
buintia, cari se póte ivi si in vreme de pace. —

In clas'a dintaiu au de a se infaciosiá la as-
sentare in anulu acést'a 1869, junii nascuti in a-
nulu 1849.

Assentarea se va face din 15. Iannariu pána
in 15. Martiu, — pentru anulu acést'a insa numai
mai tardiu.

O eliberare dela datoriu de a militá póte ci-
neva pretinda si ajunge — totudeun'a numai tem-
poralu pre unu anu: (§. 17.)

1. Uniculu fiu, séu déca n'are nici unu fiu, u-
niculu ginere, (acést'a insa va veni arareori inainte,
deorece casatori'a celui datoriu de a militá numai
dupa esirea din clas'a a trei'a i se concede), a u-
nui parinte neputinciosu séu a unei mame veduve.

2. dupa mórtea tatalui, uniculu nepotu alu u-
nui mosiu neputinciosu séu a unei bune veduve,
déca n'au nici unu fiu;

3. Uniculu frate alu fratiloru de totu or-
fani;

incátu sustinerea parintiloru, mosiloru séu a
fratiloru depinde dela elu intr'adeveru si si in-
plinesce acést'a datorintia. Inca si fiulu necasato-
ritu póte pretinde de a fi eliberatu, déca sustinerea
mamei sele aterna dela elu si elu o si sustiene in-
tr'adeveru. Cá uniculu fiu, nepotu séu frate se
eliberéza si acéi'a, a cároru frati:

a) servescu in linia séu reserva; (nu insa si
in garda)

b) déca suntu mai mici de 18. ani;

c) déca din caus'a defectelor corporali suntu
de totu neputinciosi (acapti.)

Asupra pretensiunei de eliberare decide co-
missiunea de asentare, pre calea recursuale cátra
ministeriulu de resbelu. — Alte eliberári dupa le-
gea cea noua de inarmare nu exista. — Cei elibe-
rati de militia, precum si cei neapti da servitiulu
militariu (§. 56) au in proportiune in averea loru
de a plati o tacsa anumita — pentru ingrigirea in-
validiloru — despre carea (tacsa) va tractá o lege
deosebita.

Acést'a lege este favorabila in rendulu celu
dintaiu pentru studenti (§. 21).

Tineri cari au absolvatu gimnasiulu superioru,
scólele reale superióre séu unu institutu de inve-
tiamentu asemenea acestor'a séu mai inaltu si a-
cést'a o potu documentá prin testimonii demne de
credintia, séu acéi'a, cari studieza inca la unu at-
tare institutu de invetiamentu potu face pretensiuni
la favorulu acést'a intru atáta, incátu li se concede
cá in tempu de pace sa faca servitiu activu numai
unu anu:

déca ei voru intrá in linia ca voluntari, si in
decursulu tempului de servitiu se voru imbraca, in-
armá si sustiené pre spelele loru proprii. (la ca-
valeria asi procurá si sustinerea si unu calu). Cine
posede gradulu corespunditoriu de cultura déra
nu o póte documentá prin testimonii legale trebuie
sa arate acést'a printr'unu esamenu speciale si nu-
mai dupa aceea se va poté bucurá de favorulu a-
cést'a.

Dupa servitiulu de unu anu se voru inserá
— in tempu de pace — ca reservisti pe 9 ani.

Déca atari tineri la intrarea loru in anulu alu
20 — fára vin'a loru propria — inca n'au finitu
studiile, si se legitimeza prin atestatu de frecuen-
tare, potu sa-si aléga insisi tempulu de servitiu
cându voru voi pána la implinirea anului alu 25.
Totma asiá le sta in voia libera a-si alege trup'a
si garnisón'a si a locu in locuintia privata, carea
trebuie sa o tiena pre spelele proprii.

Si studii seraci — la propunerea ministe-
riului loru, cu consensulu ministrului comunu de res-
belu — se potu inrolá cá voluntari pre unu anu
pre spelele statului:

déca suntu ordinari la institutul de care se
tieni, déca potu produce testimonii bune de mo-
ralitate si déca din obiectele principali de inveti-
amentu au avutu peste totu clas'a de eminentia.

Atari voluntari dupa implinirea servitiului
activu de unu anu potu depune esamenu de ofi-
cieru, prin care intra in rendulu aspirantiloru de
oficieri si amasuratu acestui rangu se denumescu
oficieri in reserva. —

Pentru de a fi favoritu a face servitiu activu
numai unu anu, precumu si pentru de a potea con-
tinuá studiile si dupa intrarea in anulu alu 20. —
celu multu pána la implinirea anului alu 25. — fia-
care studiosu trebuie sa se insinue ca voluntariu
pána la terminulu prescriu — adeca pána la 25.
a acestei luni. Petitiunile de insinuare suntu eli-
berate de timbru.

Cine nu se insinua, perde dreptulu de pre-
tensiune la acestu favoru si intra in rendulu tutu-
roru celorlalti indatorati de a militá — la unu
servitiu activu de trei ani.

Dupa o ordinatione a ministrului de resbelu r.
ungurescu din 8. Iannariu a. c. Nr. 155. se pri-
vescu intr'unu rangu cu gimnasiile superióre si scó-
lele reale superióre si urmatórele institute de in-
vetiamentu:

a) Academi'a c. r. de arte din Vien'a; acade-
mi'a de arte din Prag'a, sustinuta de societate
patrioticiloru filotechnici; scól'a de bello arte
dela institutul tehnicu c. r. din Cracovi'a; scól'a tech-
nico-industriale din Vien'a;

b) academi'a montana c. r. din Leoben si
Prsibram; academi'a silvanistica c. r. din Maria-
brunn.; academi'a montana si silvanistica r. ungu-
resca din Schemnitz; institutele economice din
Altenburgulu unguurescu. Debrecin, Chesthely, Ta-
bor si Dublany, institutele silvanistice din Veisvas-
ser, si Eulenberg; academi'a de comerci c. r.
din Triestu, Vien'a si Prag'a si academi'a de co-
merciu si industria din Gratiu;

c) institutul militariu veterinariu din Vien'a,
incátu se privescu si cá institutu civile si institu-
tulu veterinariu din Pest'a.

d) tóte instutele de drepturi Academi si fa-
cultati déca cá atari suntu autorizate din partea sta-
tului.

Medicii si medicinistii potu sa-si faca servi-
tulu loru voluntariu de unu anu in spitaturi mili-

tarie, veterinarii si veterinaristii ca practicanti la
vre unu escadronu de artileria.

Spicierii potu sa-si implinesca anulu loru vo-
luntariu de servitiu intr'o specieria militaria.

Candidatii si elevii statului preotiescu ai totu-
roru religioniloru reconoscute prin lege se voru
inrolá in garda, daru cu tóte acestea pentru con-
tinuarea studiiloru loru teologice se concesio-
néza.

Dupa primirea sacramentului preotiescu, dupa
instalarea loru cá preoti séu capelani se primescu
in lista preotiloru de linia si in casuri de resbelu
dupa trebuintia se intrebuintieza ca preoti la linia,
— garda séu la spitaturi.

Déca atari candidati parasescu chieamarea preo-
tiasca séu studiile ei, atunci se chiama la servitiu
in armata.

Cu privire la oficialii de statu, professorii si
invetiatorii dela institutele publice si scólele popu-
larie, cari se tieni de linia séu de garda, se
concesioneza la propunerea ministeriului respectivu
de majestatea sea chiaru si in tempu de resbelu,
déca suntu neaparatu de lipsa in oficiile loru, de
altmintrenea insa se chieamá la servitiulu mili-
tariu.

Acést'a are valóre si pentru oficialii bunuri-
loru private ale Casei domnitórie, pentru oficialii
fondatorilor publice, pentru reprezentantii tieriei si
ai municipiiloru (cercuriloru), pentru oficialii co-
mitatensi si cetatienesci si pentru acéi'a, cáror'a
li este incredintata administratiunea politica a co-
munelor intr'atáta, incátu pentru ocuparea postu-
riloru loru se ceru studii juridico-politice. De a-
cestu favoru se bucura inca si oficialii dela posta,
telegrafu si drumulu de feru, incátu suntu de ne-
aparata lipsa pentru oficiulu loru.

In fine se concesioneza dupa unu tempu de
esercitiu de 8 septamáni chieamându-se in tempu de
pace numai la unu exercitiu periodicu de arme,
toti invetiatorii scóleloru popularie precum si candi-
datii de pre la institutele pedagogice.

Mai departe economii de sine statatori, déca
prin mostenire au devenitu intr'o posesiune, locu-
escu in posesiunea loru, póta insisi economi'a, si
venitulu acestei economii este de ajunsu pentru sine
si pentru o familia de 5. persóne.

Decisinnile ce privescu marin'a nu ne interesaza
si asiá le putem omite.

Aceste otariri de altmintrenea umane si aco-
modate inpregiuráriloru voru avea totusi multe lacune
in practicarea loru. Mai eu séma e apasatori'a le-
gea acést'a pentru studii seraci in privinti'a cá-
roru mai asceptámu inca deslusiri mai detaiate.

Suum cuique tribuere.

II.

(Urmare.)

Pretindemu noi dela unu invetiatoriu o vir-
tute cardinale: trebuie sa tienemu contu de dem-
nitatea caracterului si a existintiei sele. Unu in-
vetiatoriu numai cându este intempnatu cu incredere,
cu bunavointia si apretiare: numai atunci póte elu
inflieintiá asupra copiiloru; caci inim'a lui este a-
limentata in continu de simpatiile concetatiiloru
sei astufeliu, incátu elu este indemnatu a lu-
erá din tóta inim'a, din profunditatea sufletu
seu in via Domnului. Numai atunci mun-
ca lui va fi binecventata. Atunci si numai a-
tunci totulu, ce ese din gur'a lui vivifica, insufla
noua viétia, noua poteri, noue nisuintie spre totu
ce este frumosu, spre totu ce se numesce virtute!
Daru in casulu contrariu nu potemu nici macaru
presupune vr'o influentia binefacatori'a, ce aru po-
té-o exercitá atare invetiatoriu asupra eleviloru
sei; pentrucu neincrederea si ur'a, a cároru tinta e-
ste elu, trece dela cei mari la cei mititei astufeliu,
incátu invetiatoriu ajunge la discreditu inaintea
eleviloru! Eaca cum se paraliseza invetiamentulu
si din astu punctu de videre spre pagub'a nóstra a
tutoru'a!

Unu invetiatoriu dar, care are d'a se luptá
pre deoparte cu miseri'a, ce i amenintá venitoriu,
si pre dealta parte cu prejudetiele, póte lucrá in
cariera sea linistitu fára sa fia atinsu macaru cá-
tusi de puciu de acele calamitati? Ast'a este
intrebarea, ce ne preocupa si pre acerei resolvere
aru trebui cá cei mai aprópe de scóla sa dea sa-
tisfatiunile necesarie, pentrucá invetiamentulu no-
stru nationalu sa chezasiiúesca mai multu progresu
in venitoriu! Daru invetiatoriu scólei popularie

vadindu-se în nise referințe apăsătoare că cele de mai sus, mai ca nu pôte fi vorb'a de un tonu potericu pre tempulu ôreloru de instructiune sêu de vre-o promovare a intereselor scolari. — Déca unu bonu profesionistu vediendu-si venitoriulu seu cãtusi de pucinu asiguratu ese la munca cu faci'a senina cu inim'a deschisa — pentrucã intreprinderile se sa aiba unu rezultatu din cele mai bune: cãta seninatate, cãta bunavointia nu se cere dela unu invetiatoriu; — cându si începe grav'a sea opera d'a invetiã pre alti! De sicuru elu si va începe munc'a sea cu o mare bucuria vediendu ca prin acest'a si va face unu venitoriu! Numai dela unu invetiatoriu, care traiesce în impregiurã favorabili, ôrele de instructiune potu avé o inriurintia binefacatoriã, — se potu revarsã cu abundantiã invetiaturile lui asupr'a miciloru elevi; cãci vorbele esindu dela inima, la inima si intra.

Daru tristeti'a, grigea si unu sentimentu de disperare, acestea sunt, cari paralizeza ori ce influintia a ôreloru de instructiune a le unu invetiatoriu ingrigiatu de sôrtea sea si amenintiatu chi'aru în esistinti'a sea. Asiã se vestejescu florile primaverii ale tinerelor sufletu sub suflarea cea trista a unu sufletu sdrobotit!

Sa ne oprimu pucinu, iubite lectore, pentru d'a face o mica revista, o mica reprivire asupr'a celorlora dese. Ne punemu daru intrebarea: unu invetiatoriu osanditu la o perpetua miseria, de unde sa si câstige tempu si bani pentru d'a-si continuã studiulu, pentru a se perfectonã în chiamarea sea? Cum pôte elu tienea contu de progresulu sciintieloru? Cum si pôte câstiga materialu nou instructiv? Cum si pôte ameliorã metod'a sea, care se i procure noue inlesniri în propunere si ajungerea rezultatulu, cându critic'a positiune, în care se gasesce, lu impinge a se margini în activitatea sea numai asupr'a celorlora mai necesarie; pentrucã tempulu liberu lu consacra altoru treburi, prin cari si implinesce lipsele de tôte dilele.

Pãna a nu incheiã aceste observatiuni mi permitu a mai aduce aminte lectoriloru inea o calamitate totu asiã de teribila, care bantuesce invetiamentulu nostru nationalu. Sa me esplicu. Asta calamitate se chiama nestabilitate a invetiatoriloru.

Sa ne aducemu aminte din istori'a universalã de unele periode ale vietii omenesci cându vietuirea erã nomadica!

Fiindu populi nomadi cum se gaseau atunci în privinti'a culturii, în privinti'a sciintieloru? Eaca si responsulu: nici o sciintia, nici o cultura — dincontra o ignorantia în tóta puterea cuventulu acoperiã mintea umana! Dar de cându s'a pusu începutulu pentru d'a-si creã ômenii locuinte stabile, de atunci tratãza si perfectonarea omenimei în sciintie si bele arte.

Eaca pentrucã amu facutu alusiune la vietii'a nomadica a omenimei din seculii primitivi, pentrucã viati'a celorlora mai multi din invetiatorii nostri este analogã cu aceea. *)

Sciindu din praca credu, ca nu esagerezu, déca sustienu cu taria, ca invetiatorii nostri sunt nevoiti a merge dintr'unu locu intr'altulu cautãndusi pãnea de tôte dilele. Mai de multe ori nu se cautã hãrnici'a: ci care se tocmesce mai ef-tinu.... **) Din astea pôte videa ori si cine, ce calamitãti isbesce invetiamentulu nostru nationalu. Si cum sa nu sufere invetiamentulu, cându reprezentantii instructiunii nãu stabilitate duratoriã. Numai cându invetiatorii nostri voru fi stabili în posturile lor invetiamentulu ne pôte chezasii progresu în mesura satisfactoriã! Numai cându vomu avé o anumita clasa de ômeni, cari vietii'a lor se o petreca în scôla si inea posturi stabile avansãndu numai prin meritulu ce si lau e-luptatu pre câmpulu pedagogiei, numai atuncea se potu promovã interesele scôlei populare într'o mesura corespunditoare — Si dopacum studiulu pedagogiei pretinde o seriozitate mare, togmai asiã au si factorii, cari sunt imediatu în atingere cu scôla, sant'a datorii d'a ameliorã starea materiale a invetiatoriloru pe deoparte, iera pedealta parte a ple-

*) În staturile nordamericane variaza invetiatorii forte tare si totusi vedemu ca esu din scôlele lor ômenii cei mai practici. Red.

**) Incãtu scimu noi, invetiatorii sunt stabili, nu credemu ca Dlu docinte ni-arũ putea demũstrã prin vr'unu esemplu ca cutare sêu cutare docinte hãrnicu s'aru fi destituitu numai din caus'a nestabilitãtii. Red.

dã pentru stabilitate în posturi; cãci nestabilitate ducé la distrugerea invetiamentulu. *) Deci stabilitate barbatiloru de instructiune în posturile lor este o pretensiune totu asiã de importantã ca si dorinti'a d'a vedea in florindu invetiamentulu nostru nationalu. —

Cestiunea déra, ce atinge salarisarea invetiatoriloru, este o cestiune generalã de cultura. Pre cãtu tempu banii sunt reprezentantii tuturor lucrurilor prin urmare si ai mintii, si ai culturii si si ai sciintieloru!

Iera cestiunea, ce atinge stabilitate invetiatoriloru, este o cestiune generalã de cultura, ce se cere pentru de a înflori educatiunea si instructiunea.

Va veni odãta tempulu, si speru ca secululu nostru va face iniãtiã, cându cei cari se ocupa cu crescerea omenimei; cându cei cari neobservati de ômeni se afunda în launtrulu spiritulu u-manu pentru d'alu scrutã, pentru de a esploatã noue bogãtii, cari sa curga din abundanti'a pentru omenime, voru primi o recompensa cuvenita, mai acomodata binefacitorulu, ce ei le ofere omenimei; cându intrég'a omenime va recunôsce, ca un'a din cele mai mari conditiuni, ce chizasiunesce prosperarea omenimei pre calea virtutii, se gasesce în mânilor scôlei populare; — si ca nici unu capitalu nu ofera societãtii asiã de mari interese, decãtu capitalulu acelu, ce lu dau invetiatorii poporulu cu cea mai mare bucuria si bunavointia, cu cea mai mare filantropia si cu cea mai invederata resignatiune.

Ioann Petrasicu
invetiatoriu la Resinari.

Varietãti.

**) Comandantele generalu a divisiunii si militiei din Transilvani'a bar, Rodich a sositu Mercuri în 12/23 a. l. e. la Sabiiu.

**) În 13/25 Februaru a juratu mai multi tineri dela institutulu superioru de invetiamentu din Sabiiu sub stégu, intrãndu dupa legile cele noue cã voluntari pre unu anu în armata.

**) Precum audimu Consululu generalu cavalerulu de Zulauf a ajunsu în 18 Februaru în Bucuresci. — Baronulu Eder va merge dupa predarea acteloru pria Wien'a la Athen'a.

**) Despre esplodarea corabiei „Radetzki“ în apele dela Lesina, amintita în telegramele din Pest'a, avemu date mai detaiate. Acest'a corabia facea exercitiu pre marea Adriatica. Pre cându militi'a de mare cu corabierii siedeau la amedi, se escã focu în apropierea camerei de pravu, fãra de a fi observatu. Foculu ajungendu la pravu efectui într'o secunda esplodarea cea infricosiata, a cãrei victima a fostu pre lãnga nimicirea corabiei, care costa pre statu mai multe milione, 365 de persone, dintre cari abiã 20 de persone a scapatu cu vietia. Asiã se nimicira în apropiere de Liss'a, unde a reportatu flot'a austriaca un'a din victoriele cele mai stralucite, o corabia, pre care inimiculu n'a fostu în stare sa o invinga, rezervãndu-se acést'a invingere elementelor crudele.

31—1 Concursu.

Pertru ocuparea postulu vacantu de invetiatoriu la scôla trivialagrecu orientale din Padin'a Matje în N. Moldov'a în districtulu Oravitiei.

Petitorii pentru acestu postu, cu care e inpreunatu unu salariu anualu de 126. fl. v. a. si o remuneratiune de 16 fl. 80 xr. v. a. pre fiacare anu pentru catechisatiune, au de a-si adresã petitiunile scrise cu mân'a lor propria alaturãndu si testimoniile de botezu, de moralitate si de calificatiunea despre studiile prescrite în 6. septamãni dela escrierea acestui concursu cãtra venerabilulu ordinariatu episcopescu greco-orientale din Caransebesiu.

Wien'a în 20 Februaru 1869.

Dela Directiunea generalã a societãtii privilegiãtei c. r. destatu austriace a cãilor ferate.

*) Dlu invetiatoriu si'a nitãtu cu totulu ca toti docentii autorisati au Decrete intarite din partea consistoriulu Archiepiscopescu prin care sunt asiã de stabili în posturile lor, incãtu déca si implinescu chiamarea lor cu tóta scumpãtea nui pôte delaturã nimenea din ele decãtu mörtea. Red.

Nr. pres. 84.

Publicare.

La comand'a divisiunii trupelor Nr. 16 si militaria în Sabiiu se afla din darurile patriotice, care au intratu din Transilvani'a pentru cei vulnerati ai armatei c. r. în anulu 1866 la fost'a comanda generalã a tierii, inea cinci sute optu dieci si patru (584) florini 15 xr. v. a. în bancnote, dupa acci'a 2 florini v. a. si unu taleru în argintu.

Esista intentiunea, banii acesti'a ai intrebuintã amesuratu scopulu meritã, si ai impartit parte între individii transilvaneni din statulu fecioriloru, cari s'au facutu neputinciosi în urm'a raniloru, ce au capetatu în resbelulu celu de pre urma, fãra deosebire de câmpulu bataliei, parte între veduvele si orfanii lipsiti ai acelor soldati transilvaneni încependu dela sergentu în josu, cari au vadiutu în resbelulu ce-lu de pre urma, sêu au murit în urm'a raniloru capetate în bataia, fãra deosebire de religiune, nationalitate si a trupeii.

Acést'a se face cunoscutu cu acelu adausu, ca insinuãrile respective sa se indrepteze celu multu pãna în 20 Martiu a. c. cãtra respectiv'a comanda de intregirea trupelor.

Sabiiu, în 25 Februaru 1869.

Dela comand'a divisiunii trupelor Nr. 15 si militaria.

Nr. 2,455. 1869.

(40—1)

Publicare de concursu.

Spre ocuparea postulu vacante pentru limb'a si literatur'a ungresca si pentru limb'a latinésca la Gimnasiulu superioru Regecu ungrescu de statu în Sabiiu, si anume pentru celu dintãiu în totu gimnasiulu, iera pentru celu depre urma numai în gimnasiulu inferioru se deschide concursu cu lefile anuale fipsate pentru profesore ordinariu de 945 fl. v. a. pre lãnga prospectu de adausu decimale de 105 fl. v. a.

Deci se potescu concurentii pãna la 20. Martiu a. c. sa-si astërna petitiunile instruate cu cartea de botediu cu testimoniile scolastice — cu atestatu despre depusulu esamenu de capacitate din studiile concerninte — cu atestatu despre aplecarea de pãna acum, si cu o tabela de calificatiunea prescisa la acestu Guberniu regescu si anume déca concernentii fungiadia dejã cã profesori pre calea Directiunii preposite, era din contra prin directiunea gimnasiale din Sabiiu, inea si cunosciinti'a limbii ungresci si germane precum si desteritatea în limb'a romanésca este a se dovedi.

Dela Gubernulu Regescu Transilvanu.

Clusiu în 11 Februaru 1869.

31—1 Concursu.

Pentru ocuparea statiunii vacante de invetiatoriu la scôla popularã gr-or. romana din comunitatea Dragomiresci, ce este ingremiata maritului comitatu alu Carasiului si protopresbiteratului gr. res. rom. alu Lugosiului, se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune sunt impregnate urmãto-rele emolumente anuale:

a, în bani gat'a: 63 fl. v. a.

b, în naturalii: 10 meti de grau, 15 meti de cucuruзу, 100 Pfunti de clisa, 50 Pfunti de sare, 15 Pfunti de lumini, 8 orgii de lemne, 2 jugeri de pamentu si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupã acestu postu invetiatorescu voru avé a inzestrã petitiunile lor concursuale, — timbrate dupa cuviintia — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bonu a cursulu pedagogicu, apoi despre serviciulu de pãna acum si portarea lor morale si politica, si astufeliu inzestrate le voru substerné Venerabilulu consistoriu alu Caransebesiului pãna în 20. Martiu vechiu a. c.

Caransebesiu 6 Fauru 1869.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Actii de cãte 1000 fl. v. a. de a le societãtei de asiguratiune din Clusiu „Victoria“ pentru care s'au platitu 300 fl. v. a. se vendu cu 30 fl. scadere — a de cã cu 270 fl. v. a. (acestea actii în anulu din urma au avutu unu venitu de 19 fl. 50 xr. v. a.)

Voitorii de a cumperã atari actii au a se adresã franco cãtra

I. Demeter Fogarasi în Tirgulu Muresiului (M. Vásárhely).